

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра переробки продукції тваринництва та харчових технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

« 25 » 06 2024 р.

Гарант освітньої програми

Імінжон ЛУМЕДЗЕ

(підпис) (ініціали, прізвище)

« 25 » 06 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сертифікація та стандартизація продукції біологічного походження»

Галузь знань	21 «Ветеринарна медицина»
Спеціальність	212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітньо-професійна та освітньо-наукова програма	
Освітній ступінь	«Магістр»
Семестр	11
Форма здобуття освіти	денна
Викладачі	Олійниченко Тетяна Віталіївна, асистентка, tatao13299@gmail.com

Розглянуто на засіданні кафедри переробки продукції тваринництва та харчових технологій

Протокол № 14 від « 17 » 06 2024 року.

Завідувачка кафедри

Олена ПЕТРОВА

Схвалено науково-методичною комісією факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 11 від « 24 » 06 2024 року.

Голова науково-методичної комісії

Галина КАЛИНИЧЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 13 від « 25 » 06 2024 року.

Голова вченої ради

Михайло ГИЛЬ

Миколаїв 2024

1. Призначення навчальної дисципліни	Дисципліна «Сертифікація та стандартизація продукції біологічного походження» системно вивчає науково-теоретичні основи, методологічні й організаційні положення сертифікації та стандартизації продукції біологічного походження.
2. Мета навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни є надання майбутнім фахівцям знання про науково-теоретичні основи, методологічні й організаційні положення сертифікації та стандартизації продукції біологічного походження, є засвоєння здобувачами вищої освіти ґрунтовних систематизованих знань у галузі загальних науково-технічних і практичних основ стандартизації та сертифікації як в Україні, так і світі.

3. Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здійснювати просвітницьку діяльність.

ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК4. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами.

ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК10. Прагнення до збереження довкілля.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК1. Аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів, проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень, проводити ветеринарний облік, оформляти звітну документацію.

ФК2. Здатність володіти методиками роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.

ФК4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.

ФК5. Здатність досліджувати харчові продукти і корми органолептичними та інструментальними методами для визначення їх безпечності та якості.

ФК6. Володіти методиками клінічних і лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин та дотримання порядку виробництва та обігу харчових продуктів,

одержаних від тварин, підданих лікуванню та профілактичним обробкам, відповідно до концепції «Єдиного здоров'я».

ФК8. Здатність планувати та проводити стандартний і розширений державний контроль за підконтрольними вантажами на державному кордоні України та транспорті, аналізувати зв'язок між контролем безпеки харчових продуктів та здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

ФК10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску

безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК11. Організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК12. Проводити державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу м'яса і м'ясних продуктів, молока і молочних продуктів, напівфабрикатів, харчових гідробіонтів; заготівлю, зберіганням та обігом харчових рослинних продуктів, меду і апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів, а також інших продуктів, володіти методами відбору проб, поводження з ними та результатів їх випробувань (досліджень).

ФК13. Здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за виробництвом та обігом кормів, кормових добавок, преміксів тощо на підконтрольних потужностях, володіти методиками їх дослідження та проводити їх санітарне оцінювання.

ФК14. Здатність ідентифікувати та підтверджувати відповідність харчових продуктів вимогам нормативноправових актів, відомостям, що наведені в інформації для споживача або декларації виробника.

ФК17. Проводити судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

ФК19. Здатність вирішувати питання загальної ветеринарної превенції на підприємствах з виробництва і переробки продукції тваринництва, яка охоплює ветеринарно-санітарне

	<p>оцінювання систем і способів утримання тварин, безпечності кормів, кормових добавок тощо, технологічного обладнання, способів догляду, годівлі, а також забезпечення належного санітарного стану тваринницьких потужностей.</p> <p>ФК20. Володіти знаннями з біобезпеки та біоетики, морально-етичними нормами, правилами і принципами використання біологічних агентів тощо.</p>
<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен здобути програмні результати навчання:</p>

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

ПРН3. Демонструвати розуміння щодо годівлі та гігієни тварин, клінічної діагностики хвороб тварин, етіології, патогенезу та епізоотології заразних захворювань тварин, зокрема транскордонних, основ епідеміології; гігієнічних умов утримання та експлуатації тварин для організації та здійснення передзабійної підготовки і гуманного забою тварин, проведення післязабійного інспектування продуктів забою тварин, забезпечення простежуваності.

ПРН4. Установлювати зв'язок між хворобами різної етіології та здійсненням державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях та аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.

ПРН14. Інтерпретувати результати контролю гігієнічних вимог виробництва кормів, кормових добавок, преміксів, володіння методами під час оцінки їх безпечності та якості відповідно до чинних нормативно-правових актів.

ПРН16. Здійснювати державний (внутрішній) контроль гігієнічних вимог на потужностях за забоем тварин, переробкою, зберіганням, транспортуванням й реалізацією (обігом) харчових продуктів тваринного походження; збором, утилізацією та знищення побічних продуктів забою тварин, непридатних до споживання.

ПРН21. Володіти питаннями біобезпеки та біоетики, дотримуватися морально-етичних норм, правил і принципів використання біологічних агентів і захисту населення від особливо небезпечних патогенів.

За блоком «Державний ветеринарно-санітарний контроль»
ПРН22.10 Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом.

За блоком «Охорона здоров'я»

ПРН23.10 Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом.

5. Опис дисципліни	навчальної	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:	180/6			
		- лекції	26/1,5			
		- практичні заняття	14/0,5			
		- лабораторні заняття	26/1,5			
		- самостійна робота	114/2,5			
Календарний план*						
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин				
		лк	пз	лз	ср	
1.	Правові та організаційні засади стандартизації в Україні	2	-	12	16	
2.	Організація робіт зі стандартизації і загальні вимоги до стандартів.	4	2	4	14	
3.	Вітчизняні системи стандартів	4	2	4	10	
4.	Основні тенденції розвитку міжнародної та національної стандартизації.	4	2	4	10	
5.	Основні типи регламентів	4	2	4	12	
6.	Сертифікація продукції	2	2	2	12	
7.	Метрологічне забезпечення якості біотехнологічної продукції	2	2	2	14	
8.	Атестація виробництва	4	2	4	14	
Всього		26	14	26	114	
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу						
6. Порядок та критерії оцінювання	Контроль знань з дисципліни здійснюється шляхом індивідуальних опитувань студентів, тестування та контрольних письмових робіт. По закінченню 11-го семестру проводиться залік в усній формі на основі залікових питань дисципліни. До складання заліку допускаються студенти, які повністю виконали програму з дисципліни:					
		- відвідали всі лекції та лабораторно-практичні заняття протягом семестру;				
		- оволоділи практичними навичками, передбаченими програмою дисципліни;				
		- виконали передбачені програмою письмові роботи студента.				
Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти						
Форма контролю		Кількість заходів	Оцінка		Сума	
			min	max	min	max
1. Аудиторна робота в т.ч.:		2	10	15	20	30
- навчальні заняття (підготовка та виконання)						
2. Самостійна робота в т.ч.:		2	10	15	20	30
- усне опитування						
- тестування		2	10	20	20	20
Разом					60	100
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу						
Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою			
90 - 100		A	зараховано			
82 - 89		B	зараховано			
75 - 81		C	зараховано			

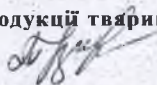
64 - 74	D	зараховано
60 - 63	E	зараховано
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковими повторним вивченням дисципліни
7. Політика курсу	<p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково. 	
8. Інформаційні джерела	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Букреева О. С., Рибалко І. В. Основи стандартизації та оцінка відповідності [Електронний ресурс]: електронний навчальний посібник і схема у таблицях. Харків: ХНАДУ, 2019, 76 с. 2. Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи та виконання розрахунково-графічної роботи з навчальної дисципліни «Стандартизація, сертифікація, метрологія» (для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент») / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: С. О. Погасій, Ю. В. Краснокутська. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 36 с. 3. Управління якістю : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / Безродна С. М. – Чернівці: ПВКФ «Технодрук», 2017. – 174 с. <p>Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корсун, В. І. Метрологія, стандартизація, сертифікація, акредитація: навч. посібник / В. І. Корсун, В. Т. Белан, Н. В. Глухова. - Д.: Національний гірничий університет, 2011. - 147 с 2. Купряков Е. М. Сертифікация промышленной продукции. – М.: Высшая школа, 2005.- 288 с 3. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. / Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 336 с. 4. Саранча Г. А. Метрологія, стандартизація і управління якістю / Г. А. Саранча. — К. : Либідь, 2006, — 343 с. <p>Законодавчо-нормативні акти</p>	

	<p>1. ДСТУ EN ISO/IEC 17067:2014 Оцінка відповідності. Вимоги до органів сертифікації продукції та керівні вказівки до схем сертифікації продукції.</p> <p>2. Закон України "Про підтвердження відповідності" від 17.05.2001р. №2406-111.</p> <p>3. Закон України "Про внесення змін в Декрет Кабінету Міністрів України "Про стандартизацію і сертифікацію" від 11.06.97 р. №333/97-ВР.</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою оболонки Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Робоча програма дисципліни (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/kaf-ptah/), її силабус (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/kaf-ptah/) та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua) з необхідним його накопиченням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

**асистентка кафедри переробки продукції тваринництва
та харчових технологій**

Тетяна ОЛІЙНИЧЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИНИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ**

Кафедра переробки продукції тваринництва та харчових технологій

“Погоджено”

Декан факультету технологій виробництва
і переробки продукції тваринництва,
стандартизації та біотехнології

М.І. Гиль

“ 25 ” 06 2024 р.

“Затверджую”

Перший проректор

Д.В. Бабенко

“ 25 ” 06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**“Сертифікація та стандартизація продукції біологічного
походження”**

освітньо-професійна програма

«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

6-о року очної (денної) форми навчання

на 2024-2025 навчальний рік

Освітній ступінь – Магістр

Галузь знань 21 «Ветеринарна медицина»

Спеціальність 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Мова викладання – українська

Робоча програма розроблена на основі Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 26.03.2019 р. (протокол №8), чинної згідно наказу по університету №100-О від 19.06.2019 р.

Розробник програми: асистентка Тетяна ОЛІЙНИЧЕНКО, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута і ухвалена на засіданні кафедри переробки продукції тваринництва та харчових технологій, МНАУ протокол № 14 від «17» червня 2024 року.

Завідувачка кафедри

Олена ПЕТРОВА

Робоча програма доповідалась на засіданні науково-методичної комісії факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології Миколаївського НАУ

Протокол № 11 від «24» червня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії, к.с.-г.н., доцент

Галина КАЛИНИЧЕНКО

1. АНОТАЦІЯ

Зміст дисципліни: головним завданням дисципліни є використання здобувачем основ законодавства, що регулює правила створення об'єктів біотехнології та фармації, здійснення контролю якості біотехнологічної та фармацевтичної продукції, організація виробничої діяльності, стандартизація та сертифікація виробництва, засвоєння та використання принципів і правил належної виробничої практики і подальше застосування одержаних знань та навичок при вивченні загальної та спеціальної технологій, проходженні всіх видів практики, виконанні курсових і дипломних проєктів, у майбутній виробничо-практичній роботі.

SUMMARY

Summary course: the main task is to use student discipline legal framework regulating the rules for creating objects biotechnology and pharmacy, quality control of biotechnological and pharmaceutical products, organization of production, standardization and certification, and mastering using the principles and rules of good manufacturing practice and further use of the obtained knowledge and skills in the study of general and special technologies passage of all practices, performance of course and degree projects, future production and practice.

2. Опис навчальної дисципліни
«Сертифікація та стандартизація продукції біологічного походження»

Галузь знань **21 «Ветеринарія»**

Спеціальність **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

Освітній ступінь **Магістр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**

Семестр **11-й**

Кількість кредитів ECTS **6,0**

Кількість модулів **2**

Кількість змістовних модулів **2**

Загальна кількість годин **180**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції **26/1.5**

Практичні заняття **14/0,5**

Лабораторні заняття **26/1.5**

Самостійна робота **114/2.5**

Форми підсумкового контрольного заходу **залік**

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - є використання здобувачем основ законодавства, що регулює правила створення об'єктів біотехнології та фармацевції, здійснення контролю якості біотехнологічної та фармацевтичної продукції, організація виробничої діяльності, стандартизація та сертифікація виробництва, засвоєння та використання принципів і правил належної виробничої практики і подальше застосування одержаних знань та навичок при вивченні загальної та спеціальної технологій, проходженні всіх видів практики, виконанні курсових і дипломних проєктів, у майбутній виробничо-практичній роботі.

Завдання дисципліни - засвоєння вимог нормативних актів (законів) та положень нормативно-технічних документів (ТУ, ГСТУ ДСТУ), що регламентують порядок організації виробництва продукції біологічного походження біотехнологічної та фармацевтичної продукції, проведення досліджень, проведення сертифікації продукції, атестації виробництва, вимоги до організації систем управління якістю на підприємствах, правила оформлення звітів з науково-дослідної роботи, технічної документації та ведення технологічного процесу.

Предмет дисципліни: закони, нормативні документи.

Об'єкт: сукупність нормативних документів для визначення якості продукції біологічного походження.

Інтегральні компетентності: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здійснювати просвітницьку діяльність.

ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК4. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами.

ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК10. Прагнення до збереження довкілля.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів, проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень, проводити ветеринарний облік, оформляти звітну документацію.

ФК2. Здатність володіти методиками роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.

ФК4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.

ФК5. Здатність досліджувати харчові продукти і корми органолептичними та інструментальними методами для визначення їх безпечності та якості.

ФК6. Володіти методиками клінічних і лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин та дотримання порядку виробництва та обігу харчових продуктів, одержаних від тварин, підданих лікуванню та профілактичним обробкам, відповідно до концепції «Єдиного здоров'я».

ФК8. Здатність планувати та проводити стандартний і розширений державний контроль за підконтрольними вантажами на державному кордоні України та транспорті, аналізувати зв'язок між контролем безпечності харчових продуктів та здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

ФК10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК11. Організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК12. Проводити державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу м'яса і м'ясних продуктів, молока і молочних продуктів, напівфабрикатів, харчових гідробіонтів; заготівлею, зберіганням та обігом харчових рослинних продуктів, меду і апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів, а також інших продуктів, володіти методами відбору проб, поводження з ними та результатів їх випробувань (досліджень).

ФК13. Здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за виробництвом та обігом кормів, кормових добавок, преміксів тощо на підконтрольних потужностях, володіти методиками їх дослідження та проводити їх санітарне оцінювання.

ФК14. Здатність ідентифікувати та підтверджувати відповідність харчових продуктів вимогам нормативноправових актів, відомостям, що наведені в інформації для споживача або декларації виробника.

ФК17. Проводити судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

ФК19. Здатність вирішувати питання загальної ветеринарної превенції на підприємствах з виробництва і переробки продукції тваринництва, яка охоплює ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, безпечності кормів, кормових добавок тощо, технологічного обладнання, способів догляду, годівлі, а також забезпечення належного санітарного стану тваринницьких потужностей.

ФК20. Володіти знаннями з біобезпеки та біоетики, морально-етичними нормами, правилами і принципами використання біологічних агентів тощо.

Додаткові спеціальні (фахові) компетентності:

За блоком «Державний ветеринарно-санітарний контроль»

ФК21.10 Здатність забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом

За блоком «Охорона здоров'я»

ФК21.10 Здатність забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

ПРН3. Демонструвати розуміння щодо годівлі та гігієни тварин, клінічної діагностики хвороб тварин, етіології, патогенезу та епізоотології заразних захворювань тварин, зокрема транскордонних, основ епідеміології; гігієнічних умов утримання та експлуатації тварин для організації та здійснення передзабійної підготовки і гуманного забою тварин, проведення післязабійного інспектування продуктів забою тварин, забезпечення простежуваності.

ПРН4. Установлювати зв'язок між хворобами різної етіології та здійсненням державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях та аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.

ПРН14. Інтерпретувати результати контролю гігієнічних вимог виробництва кормів, кормових добавок, преміксів, володіння методами під час оцінки їх безпечності та якості відповідно до чинних нормативно-правових актів.

ПРН16. Здійснювати державний (внутрішній) контроль гігієнічних вимог на потужностях за забоем тварин, переробкою, зберіганням, транспортуванням й реалізацією (обігом) харчових продуктів тваринного походження; збором, утилізацією та знищення побічних продуктів забою тварин, непридатних до споживання.

ПРН21. Володіти питаннями біобезпеки та біоетики, дотримуватися морально-етичних норм, правил і принципів використання біологічних агентів і захисту населення від особливо небезпечних патогенів.

За блоком «Державний ветеринарно-санітарний контроль»

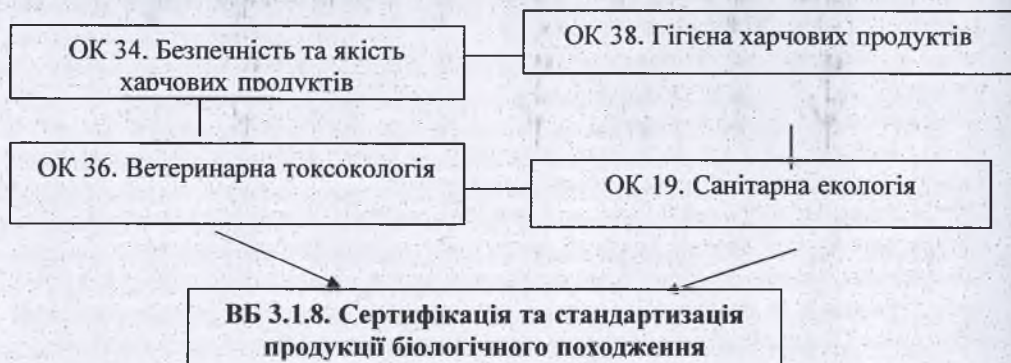
ПРН22.10 Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом.

За блоком «Охорона здоров'я»

ПРН23.10 Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом

4. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовний модуль		Теми		Обсяги годин				
№	назва	№	назва	ЛК	ПР	ЛЗ	СР	Разом
1	Основні положення щодо стандартизації в Україні	1	Правові та організаційні засади стандартизації в Україні	2	-	2	12	16
		2	Організація робіт зі стандартизації і загальні вимоги до стандартів.	4	2	4	14	22
		3	Вітчизняні системи стандартів	4	2	4	10	20
		4	Основні тенденції розвитку міжнародної та національної стандартизації	4	2	4	10	20
Всього за змістовний модуль				14	6	14	56	90
2	Основні типи регламентів та сертифікація продукції	1	Основні типи регламентів	4	2	4	12	23
		2	Сертифікація продукції	2	2	2	12	19
		3	Метрологічне забезпечення якості біотехнологічної продукції	2	2	2	14	19
		4	Атестація виробництва	4	2	4	10	20
Всього за змістовний модуль				12	8	12	58	90
Всього годин по навчальній дисципліні				26	14	26	114	180

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовного модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Основні положення щодо стандартизації в Україні	90	3	50
Основні типи регламентів та сертифікація продукції	90	3	50

Всього	180	3,0	100,0

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Назва змістовного модуля	Кількість годин	Термін виконання
Основні положення щодо стандартизації в Україні	90	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Основні типи регламентів та сертифікація продукції	90	
Всього	180	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Змістовий модуль 1: Основні положення щодо стандартизації в Україні.

1. Правові та організаційні засади стандартизації в Україні, що спрямовані на забезпечення єдиної технічної політики у цій сфері. Органи державної та галузевої служб стандартизації. Організація робіт з стандартизації в Україні. Основні положення державної системи стандартизації України. Об'єкти стандартизації. Категорії нормативних документів з стандартизації. Види стандартів. Національні стандарти. Міжнародні стандарти. – 2 год. normative document, international standards, national standards, objects of standardization, technical specifications of Ukraine

2. Організація робіт зі стандартизації і загальні вимоги до стандартів. Загальні вимоги до побудови, викладу, оформлення та змісту стандартів. Порядок розроблення і затвердження стандартів. Порядок видання, перевірки, перегляду, зміни і скасування стандарту. Порядок розроблення, побудови, викладу та оформлення технічних умов. Порядок розроблення, затвердження та застосування стандартів підприємства. Порядок впровадження стандартів і державний нагляд за їх додержанням. – 4 год. standards of enterprises, state standard of Ukraine, state examination, technical task, technical documentation

3. Вітчизняні системи стандартів. Державна система стандартизації. Стандарти на штрихове кодування. Роль уніфікації в промисловому виробництві. Нормоконтроль технічної документації. Техніко-економічна ефективність стандартизації. Закони України «Про стандартизацію та сертифікацію», «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності». – 4 год. certification, standardization, procedure, bar coding, standard

4. Основні тенденції розвитку міжнародної та національної стандартизації

систем якості. Міжнародні стандарти ISO серії 9000, 10000. Міжнародна та європейська діяльність з стандартизації та участь у ній України. Основні тенденції розвитку міжнародної стандартизації систем якості. Міжнародні стандарти ISO серії 9000, 10000, 114000 та SA 8000. Склад стандартів. Вибір та застосування стандартів ISO серії 9000 і 10000. Управління якістю як вища форма проявлення регулярного менеджменту. Вимоги ISO 9000 до документації. Концепція TQM, TQC, QS. Менеджмент четвертого покоління: сучасна концепція менеджменту якості. – 4 год. international standardization system, IEC, CEN, WTO, metrology

Змістовний модуль 2: Основні типи регламентів та сертифікація продукції.

1. Основні типи регламентів. Технологічні тимчасові регламенти (ТТР), технологічні промислові регламенти (ТПР) та сфери їх застосування. Основні вимоги до змісту, побудови, викладення, оформлення розділів технологічного та технічного регламентів. Оформлення, експертиза, узгодження, затвердження та внесення змін до регламентів, контроль за їх виконанням. – 4 год. technical regulations, technological regulations, draft technical regulations, technical requirements, normative legal act

2. Сертифікація продукції. Значення сертифікації у виробництві і суспільстві. Законодавча і нормативна база. Загальні положення та основні принципи системи сертифікації УкрСЕПРО. Структура системи сертифікації УкрСЕПРО. Органи з сертифікації продукції та їх організаційна структура. Сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО: схеми сертифікації, порядок сертифікації продукції. Сертифікація систем якості. Порядок сертифікації. – 2 год. qualimetry, certification, quality of products, industrial products, products

3. Метрологічне забезпечення якості продукції біологічного походження. Рівень якості продукції і методи його визначення. Оцінка рівня якості продукції на етапах її розроблення, виготовлення і експлуатації або споживання. Кількісна оцінка показників якості продукції. Діяльність метрологічної служби України по забезпеченню якості продукції. – 2 год. metrology, measured value, measurement method, reliability of measurements, measuring instruments

4. Атестація виробництва та вимоги до нормативних документів на продукцію, що сертифікується. Загальні вимоги до документації виробництва, що атестується. Загальні вимоги до атестованого виробництва та організації контролю за виготовленням та випуском продукції. Вимоги до проведення випробувань. Вимоги щодо комплектування партій. Вимоги щодо реєстрації результатів випробувань. Порядок атестації виробництва та технічний нагляд за ним. – 4 год. certification of production, technical supervision, normative and technical documentation, chief controller, enterprise

РАЗОМ: 26 годин

7.4. Перелік та короткий зміст практичних занять

Змістовий модуль 1: Основні положення щодо стандартизації в Україні.

- 1.1. Стандартні терміни та визначення, які застосовуються при вивченні дисципліни «Сертифікація та стандартизація продукції біологічного походження» (2 год)
- 1.2. Опис типової схеми НАССР виробництва (Hazard Analysis Critical Control Points система ризику в критичних контрольних точках) (2 год)
- 1.3. Стандарти на штрихове кодування (2 год)
- 1.4. Побудова причинно-наслідкової діаграми (2 год)

Змістовий модуль 2: Основні типи регламентів та сертифікація продукції.

- 2.1. Процедура та її роль в документованій системі управління якістю (2 год)
- 2.2. Побудова технологічних схем біотехнологічних процесів (2 год)
- 2.3. Побудова апаратурно-технологічної схеми виробництва (2 год).

РАЗОМ: 14 год.

7.5. Перелік та короткий зміст лабораторних занять

Змістовий модуль 1: Основні положення щодо стандартизації в Україні.

- 1.1. Стандартні терміни та визначення, які застосовуються при вивченні дисципліни «Сертифікація та стандартизація продукції біологічного походження» (2 год)
- 1.2. Опис типової схеми НАССР виробництва (Hazard Analysis Critical Control Points система ризику в критичних контрольних точках) (4 год)
- 1.3. Стандарти на штрихове кодування (4 год)
- 1.4. Побудова причинно-наслідкової діаграми (4 год)

Змістовий модуль 2: Основні типи регламентів та сертифікація продукції.

- 2.1. Розроблення і застосування технічних регламентів (4 год)
- 2.2. Процедура та її роль в документованій системі управління якістю (2 год)
- 2.3. Побудова технологічних схем біотехнологічних процесів (2 год)
- 2.4. Побудова апаратурно-технологічної схеми виробництва (4 год).

РАЗОМ: 26 год.

7.6. Темі, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на

самостійне обов'язкове опрацювання

Змістовний модуль		Теми	Обсяг годин	Завдання
№	назва	назва		
1	Основні положення щодо стандартизації в Україні	Правові та організаційні засади стандартизації в Україні	12	Написання реферату
		Організація робіт зі стандартизації і загальні вимоги до стандартів.	14	Усне опитування
		Вітчизняні системи стандартів	10	Написання презентації
		Основні тенденції розвитку міжнародної та національної стандартизації	10	Усне опитування
Всього за змістовний модуль			56	
2	Основні типи регламентів та сертифікація продукції	Основні типи регламентів	12	Усне опитування
		Сертифікація продукції	12	Написання презентації
		Метрологічне забезпечення якості біотехнологічної продукції	14	Усне опитування
		Атестація виробництва	10	Написання реферату
Всього за змістовний модуль			58	
Всього годин по навчальній дисципліні			114	

7.6. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

1. На який орган державної служби стандартизації покладена підготовка кадрів і підвищення їх кваліфікації?
  - А) Технічні комітети зі стандартизації
  - Б) Український навчально-науковий центр зі стандартизації, метрології та сертифікації
  - В) Український науково-виробничий центр зі стандартизації, метрології та сертифікації
  - Г) Український науково-дослідний інститут стандартизації, сертифікації та інформатики
2. На який орган покладено розробка основоположних стандартів?
  - А) Технічні комітети зі стандартизації
  - Б) Український навчально-науковий центр зі стандартизації, метрології та сертифікації
  - В) Державний науково-дослідний інститут «Система»

Г) Український науково-дослідний інститут стандартизації, сертифікації та інформатики

3. Скільки на сьогоднішній день створено технічних комітетів на Україні?

А) 150 Б) 128 В) 119 Г) 120

4. Який нормативний документ не відноситься до категорії документів зі стандартизації на Україні?

А) державний стандарт

Б) галузевий стандарт

В) технічні характеристики

Г) стандарти підприємств

5. Коли розробляються галузеві стандарти?

А) у разі необхідності поширення результатів фундаментальних досліджень

Б) у разі необхідності поширення результатів прикладних досліджень

В) за відсутності державних стандартів

Г) для встановлення вимог, що регулюють стосунки між постачальником та розробником продукції.

6. Хто затверджує державний стандарт?

А) держстандарт України

Б) мінбудархітектури України

В) галузеві стандарти

Г) технічні умови

7. Якою цифрою позначається стандарт єдиної системи конструкторської документації?

А) 15 Б) 2 В) 3 Г) 4

8. Якою цифрою позначається стандарт єдиної системи технологічної документації?

А) 1 Б) 2 В) 3 Г) 4

9. Якою цифрою позначається система стандартів безпеки праці?

А) 11 Б) 21 В) 13 Г) 12

10. Якою цифрою позначається стандарт державної системи забезпечення єдності вимірювань?

А) 10 Б) 22 В) 8 Г) 9

11. В якій країні вперше з'явилося позначення товарів штрих кодами?

А) Китай Б) Литва В) Україна Г) США

12. Скільки розрядів має сучасний штрих код?

А) 15 Б) 12 В) 13 Г) 14

13. Який об'єкт не являється інформаційним символом для кодування?

А) цифри Б) букви В) службові знаки Г) фігури

14. В якому році було прийнято рішення про створення комплексу стандартів у галузі штрихового кодування?

А) 1991 Б) 1993 В) 1996 Г) 1997

15. В якому році Європейська Асоціація прийняла рішення про членство України в Асоціації товарної нумерації?

А) 1992 Б) 1994 В) 1997 Г) 1998

16. В якій країні було створено першу національну організацію зі стандартизації?

А) Великобританія Б) Німеччина В) Франція Г) США

17. В якому році було створено Міжнародну організацію зі стандартизації?

А) 1943 Б) 1944 В) 1945 Г) 1946

18. В якому році Україна прийнята в члени Міжнародної організації ISO?

А) 1993 Б) 1992 В) 1991 Г) 1994

19. Що таке GMP?

- А) технічний комітет
- Б) належна виробнича практика
- В) європейська організація зі стандартизації
- Г) міжнародна організація законодавчої метрології

20. Впровадження GMP в країні можливо за участі

- А) виробника Б) споживача В) країни – імпортеру Г) міждержавної комісії

21. Ззовні причинно-наслідкова діаграма схожа на:

- А) риб'ячий скелет Б) дерево В) коло Г) трикутник

22. Хто запропонував причинно-наслідкову діаграму

- А) Ішікави Б) Ісікави В) Іванов Г) Іртишев

23. Які види регламентів не існують?

- А) Технічний Б) Технологічний В) Стандартний Г) Виробничий

24. Який розділ не містить технологічний регламент?

- А) характеристика готової продукції
- Б) схеми виробництва і технологічного процесу
- В) характеристика сировини, матеріалів і напівфабрикатів
- Г) безпечна експлуатація виробництва та охорона навколишнього середовища

25. Який розділ не містить технічний регламент?

- А) Загальна характеристика виробництва.
- Б) Апаратурна схема, специфікація устаткування і контрольні-вимірювальних приладів.
- В) Експлуатація технологічного обладнання і контрольні-вимірювальних приладів.

Г) матеріальний баланс

26. Які матеріальні втрати не існують при виробництві продукції?

- А) механічні
- Б) фізико-хімічні
- В) фізіологічні
- Г) хімічні

27. Що таке реєстраційний номер?

- А) кодова позначка
- Б) цифрова позначка
- В) умовна позначка
- Г) буквенна позначка

28. Що таке матеріальний баланс?

- А) співвідношення між кількістю вихідної сировини, матеріалів, напівпродуктів і проміжних продуктів»; що використовуються у виробництві, та кількістю фактично одержаної готової продукції, відходів і втрат
- Б) частина системи забезпечення якості, яка гарантує, що лікарські засоби виробляються та контролюються у відповідності до обов'язкових принципів
- В) повторна обробка всієї або частини серії продукції неприйнятної якості на певній стадії технологічного процесу
- Г) усі документи, які послідовно висвітлюють історію кожної серії готової продукції

29. Що таке технічний регламент?

А) документ, що належить до категорії виробничих, інструкцій і містить відомості про порядок проведення технологічного процесу

Б) нормативний документ, в якому визначено технологічні методи, технічні засоби, норми та нормативи виготовлення лікарського засобу

В) нормативний документ, в якому визначено характеристики продукції або пов'язані з нею процеси і методи виробництва

Г) документ, який видається замовнику, як дозвіл для медичного застосування лікарського засобу в Україні

30. Що в перекладі означає слово сертифікація?

А) зроблено вірно Б) зроблено відповідно

В) зроблено згідно Г) зроблено правильно

31. Дайте повну назву що таке сертифікація?

А) нормативний документ

Б) процедура, за допомогою якої визнаний в установленому порядку (уповноважений) орган документально підтверджує відповідність продукції.

В) вимога

Г) відповідність обов'язковим вимогам нормативних документів і вимогам

32. До структури УкрСЕПРО входять:

А) держстандарт України

Б) технічні комітети

В) міжнародна система ISO

Г) навчально-науковий центр стандартизації, метрології та якості продукції

33. При сертифікації партії продукції (або одиничного виробу), що надійшла на територію України по конкретному інвойсу, сертифікат видається:

А) на конкретно заявлену продукцію

Б) на вказану в інвойсі

В) на наявну продукцію

Г) вся що надійшла на територію країни

34. який термін дії сертифіката відповідності на продукцію з аналізом документації, представленої заявником (Без обстеження виробництва)

А) 5 років Б) 2 роки В) 1 рік Г) 1 місяць

35. Який термін дії сертифіката відповідності на продукції за схемою з атестацією виробництва?

А) 6 років Б) 3 роки В) 4 рік Г) 3 місяць

36. В якому році затвердженні правила обов'язкової сертифікації машин сільськогосподарських для рослинництва, тваринництва, птахівництва і кормовиробництва, затверджені Держспоживстандарту України?

А) 1996 Б) 1993 В) 1991 Г) 1997

37. В Системі УкрСЕПРО сертифікати і їх копії видаються на офіційних бланках, що мають:

А) голограму Б) кутовий штамп В) підпис Г) печать

38. Що в перекладі з французького означає слово сертифікат?

А) документ, що засвідчує безпечність товару.

Б) документ, що засвідчує цілісність товару.

В) документ, що засвідчує якість товару.

Г) документ, що засвідчує вартість товару.

39. Скільки в Україні діє державних систем сертифікації продукції?

A) 1   Б) 4   В) 2   Г) 5

40. Які існують види сертифікації?

A) обов'язкова   Б) спонтанна   В) вимушена   Г) добровільна

41. До державної метрологічної служби належать:

A) Держстандарт України

Б) Служба головного метролога відомства

В) Державна служба єдиного часу та еталонних частот

Г) Метрологічна служба підприємства чи відомства.

42. Якість продукції кількісно визначається:

A) технічним рівнем продукції

Б) рівнем якості виготовлення продукції

В) досягнутого рівня якості продукції і завдань управління якістю

Г) основних вимог до показників якості.

43. В залежності від способу одержання інформації знаходження значень показників якості продукції методи поділяються на:

A) соціологічний   Б) традиційний   В) реєстраційний   Г) вимірювальний

44. В залежності від джерела інформації методи знаходження значень показників якості продукції поділяються на:

A) експертний   Б) органолептичний   В) розрахунковий   Г) вимірювальний

45. При оцінці рівня якості продукції використовують які методи?

A) диференційний   Б) базовий   В) одиничний   Г) комплексний

46. Основними завдання метрологічної служби України є:

A) забезпечення підготовки кадрів

Б) державні випробування засобів вимірювання

В) європейське і міжнародне співробітництво

Г) розроблення і виготовлення продукції

47. Підприємство до початку атестації повинно мати документи, в яких наводяться відомості щодо:

A) структури відповідальності виробничого персоналу перед вищим рівнем керівництва за якість виготовлення продукції та виконання робіт

Б) загальні відомості про виробництво

В) засобів вимірювань, контролю за випробувальним обладнанням, що використовується під час виробництва продукції

Г) відомості про правильний порядок проведення випробувань

48. Порядок здійснення робіт з атестації виробництва в загальному випадку передбачає виконання таких етапів:

A) подання заявки

Б) перевірка працівників виробництва

В) перевірка виробництва і атестація його технічних можливостей

Г) перевірка випробувань

49. За результатами перевірки виробництва і атестації його технічних можливостей комісія складає звіт протягом якого часу?

A) один тиждень   Б) один місяць   В) один рік   Г) один день

50. Термін дії атестату що надається виробництву встановлюється органом з сертифікації на який строк?

A) три роки   Б) чотири роки   В) один рік   Г) два роки

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Визначити зміст категорії «стандартизації».
2. Визначте мету і завдання стандартизації.
3. Які види стандартизації існують?
4. Які існують міжнародні організації зі стандартизації.
5. Що таке міжнародний стандарт?
6. Які категорії та види стандартів в Україні є?
7. Яка роль сертифікації у системі підвищення якості продукції та послуг?
8. Які види сертифікації є?
9. Як значення випробувальних лабораторій?
10. Що означає декларування відповідності?
11. Органи державної служби стандартизації в Україні.
12. Загальні відомості про державну систему стандартизації, її мета і основні принципи.
13. Об'єкти стандартизації.
14. Порядок розроблення і затвердження стандартів.
15. Порядок видання, перевірки, перегляду, зміни і скасування стандарту.
16. Порядок розроблення, побудови, викладу та оформлення технічних умов.
17. Порядок розроблення, затвердження та застосування стандартів підприємства.
18. Вітчизняні системи стандартів.
19. У яких випадках здійснюється скасування стандарту, термін його дії?
20. Що таке штрихове кодування?
21. Ким була розроблена базова система сертифікації лікарських засобів для міжнародної торгівлі?
22. Як класифікуються показники якості продукції в залежності від характеру вирішуваних задач при оцінці якості продукції.
23. Коли було започатковано Національну систему стандартизації України?
24. Наведіть приклади участі України у роботі міжнародних та регіональних організацій з стандартизації.
25. Наведіть приклади родин стандарт ISO, які забезпечують якість продукції.
26. Визначте організаційну структуру та основні напрями діяльності Міжнародної організації із стандартизації ISO?
27. Визначте головні сфери застосування міжнародних стандартів.
28. Порівняйте сутність понять сертифікація та підтвердження відповідності.
29. Що таке система сертифікації?
30. Які існують види сертифікації?
31. Визначте основні функції учасників сертифікації у системі Укр СЕПРО.
32. Що таке акредитація і яка її мета?
33. Що таке сертифікат відповідності?
34. Розкрийте особливості сертифікації груп однорідної продукції.
35. Розкрийте особливості сертифікації продовольчих товарів.
36. За якими показниками проводиться ідентифікація продукції.
37. Визначте пріоритети в діяльності УкрНДІССІ та Укр НДНЦ.
38. Які вітчизняні метрологічні структури Ви знаєте?

39. Охарактеризуйте особливості сертифікації продуктів рослинного та тваринного походження, товарів дитячого харчування.
40. Зробіть характеристику основних міжнародних стандартів ISO/IEC по системам якості.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Для підвищення ефективності аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти використовується кредитно-трансферна система оцінки знань.

Схема проведення й оцінки контрольних заходів

№ модулю	Кількість годин		Вид заходу	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	14 / 0,46	18 / 0,60	Перевірка практичних завдань	4	8	10	32	40
			Тестування (реферат)	1	5	10	5	10
			Всього				37	50
2	16 / 0,54	12 / 0,40	Перевірка практичних завдань	3	5	10	15	30
			Тестування (реферат)	2	4	10	8	20
			Всього				23	50
Разом	30 / 1,0	30 / 1,0		10			60	100

Під час вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти можливе виконання наукової роботи за результатами якої здобувачі вищої освіти готують доповідь на студентську наукову конференцію та публікують наукову статтю у студентському науковому віснику. За результатами наукової роботи здобувачі вищої освіти отримують до 10 додаткових балів до рейтингової оцінки знань з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	зараховано
75 - 81	C	
64 - 74	D	зараховано
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Для виконання теоретичної частини дисципліни та проведення практичних занять в наявності є технічні засоби: мікрокалькулятори, комп'ютери класу IBM, методичні рекомендації до практичних занять та методичні рекомендації до самостійної роботи.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1 Базова література

1. Анищенко І. О. Безпечність харчових продуктів на основі принципів НАССР: проблеми та шляхи вирішення / І. О. Анищенко, Т. А. Рудик // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2009. – № 1. – С. 35-38.
2. Бурдіна В. А. Стандартизація як спосіб управління якістю / В. А. Бурдіна // Стандарти та якість.– 2007. – № 1. – С.20-22.
3. Величко О. А. Гармонізація національних стандартів: основні завдання та проблеми діяльності ТК / О. А. Величко // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2006.– № 6. – С. 17-20.
4. Величко О. А. Сучасний стан гармонізації національних стандартів України з документами і рекомендаціями OIML / О. А. Величко // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2009.– № 4. – С. 18-23.
5. Віткін Л. Е. Аналіз досвіду застосування Угоди про технічні бар'єри в торгівлі СОТ/ Л. Е. Віткін // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2009. – № 3. – С. 9-17.
6. Віткін Л. Е. Міжнародне співробітництво в галузі технічного регулювання /Л. Е.Віткін, С. О. Євдокімов, І. А. Полякова // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2006. – № 4. – С. 19-29.
7. Вяткін О. А. Системи управління якістю в органах виконавчої влади. Практичний досвід / О. А. Вяткін, М. Н. Лаврентьєва // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2009. – № 3. – С. 54-56.
8. Галушко І.А. Конспект лекцій з дисципліни «Нормативне забезпечення біотехнологічних виробництв» для студентів денної форми навчання – Миколаїв, 2020. – 138 с.

10.2 Допоміжна література

9. Голінка І. А. Розвиток стандартизації на міжнародному, регіональному та національному рівнях / І. А. Голінка // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2009. – № 1. – С. 11–17.

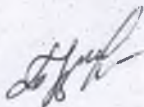
10. Гордієнко Т. О. Діяльність українських ТК та їх організаційно - методичне забезпечення / Т. О. Гордієнко // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2006. – № 2. – С. 15-21.
11. Грищенко Ф. І. Українські ТК: Оцінювання участі у міжнародній та європейській стандартизації / Ф. І. Грищенко // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2007. – № 1. – С. 31-32.
12. Коршунов Д. А. Шлях до технічного регулювання / Д. А. Коршунов // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2006. – № 4. –С. 30-32.
12. Маленька О. Н. Державна метрологічна система: Розвиток нормативної бази / О. Н. Маленька // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2008.– № 2. – С. 29-31.
13. Маслак А. О. Актуальність уведення функцій маркетингу в органах із сертифікації / А. О. Маслак // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2006.– № 2. – С. 41-45.
14. Саранча Г. А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю / Г. А. Саранча. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 672 с.
15. Новіков В. Н. Тенденції розвитку вимог до лабораторій згідно з ISO/IES 17025:2005 / В. Н. Новіков // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2006. – №1.– С. 30-32.
16. Полякова І. О. СЕН: оновлена стратегія / І. О. Полякова // Стандартизація, сертифікація, якість.– 2008. –№ 1. – С. 14-20.

ДОДАТОК

до робочої програми 2024-2025 н.р. навчальної дисципліни
СЕРТИФІКАЦІЯ І СТАНДАРТИЗАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ БІОЛОГІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ
 Перелік внесених змін на 2024 -2025 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
1	додано перелік інструментів та обладнання, використання яких передбачає навчальна дисципліна	більш повно розкривається методика вивчення дисципліни	

Розробник програми:
асистентка кафедри

Тетяна ОЛІЙНИЧЕНКО

Завідувачка кафедри
кандидатка с.-г. наук, доцентка

Олена ПЕТРОВА